

(...) Ítéltábla

Az ügy száma:

Pf.II.20.301/2023/3.

A felperes:

(felperes neve) (címe.)

A felperes meghatalmazott jogi képviselője:

(pártfogó ügyvéd neve) pártfogó ügyvéd (ügyvéd címe)

Az alperes:

(alperes neve, ügyvéd) (alperesi ügyvéd címe)

Az alperes meghatalmazott jogi képviselője:

Dr. Kertész László ügyvéd (jogi képviselő címe.)

A per tárgya:

sérelemdíj megfizetése

Az elsőfokú bíróság neve és a megfellebbezett határozatának a száma:

(...) Törvényszék 20.P.20.254/2022/28.

A fellebbezést benyújtó fél és a fellebbezés száma:

felperes, 20.P.20.254/2022/29.

Í T É L E T

Az ítéltábla az elsőfokú bíróság ítéletét **helybenhagyja.**

A feljegyzett 2 500 000 (kettőmillió-ötszázezer) Ft fellebbezési eljárási illeték az állam terhén marad.

A felperest a másodfokú eljárásban képviselő (pártfogó ügyvéd neve) pártfogó ügyvéd díját a felperes viseli.

Az ítélet ellen fellebbezésnek helye nincs.

Indokolás

A tényállás

[1] A felperest az általa a (Y) Kft. alperes ellen 8.M.433/2015. számú a (X)i Bíróság előtt indított peres eljárásban az alperes képviselte pártfogó ügyvédként.

[2] A munkaügyi bíróság a 2016. január 6. napján tartott tárgyaláson kihirdetett 7. sorszámú ítéletével a keresetet elutasította. A tárgyaláson a felperes és képviselőjében az alperest helyettesítő ügyvédjelölt is jelen volt.

[3] A munkaügyi bíróság az alperes részére az ítéletet 2016. január 15. napján kézbesítette, aki az ellen jogorvoslati kérelmet nem terjesztett elő.

[4] A felperes 2016. február 4-én a (X)i Bíróságon személyesen átvette az ítéletet, amely ellen 2016. február 17. napján személyesen nyújtott be fellebbezést, továbbá csatolta a jogi képviselő felmondására vonatkozó nyilatkozatát.

[5] A munkaügyi bíróság a 12. sorszámú végzésével a fellebbezést mint elkésettet hivatalból elutasította, mely határozatot a (...) Törvényszék az Mpkf.20.878/2016/6. számú végzésével helybenhagyott.

[6] A felperes a (...) Ügyvédi Kamarához 2018. decemberében terjesztett elő panaszt az alperessel szemben, azt sérelmezve, hogy miatta nem tudta jogorvoslati jogát gyakorolni. A (...) Ügyvédi Kamara Fegyelmi Bizottsága az (.....). számú, 2020. március 13. napján kelt határozatában megállapította, hogy az I. rendű alperes 1 rb. gondatlan fegyelmi vétséget követett el és ezért írásbeli megrovásban részesítette. A határozat indokolása szerint az alperes állításával ellentétben nem tudta igazolni, hogy az ítélethirdetést követő szóbeli tájékoztatásra tekintettel a felperes lemondott fellebbezési jogáról, továbbá azt sem, hogy a felperes részére a jogorvoslati határidőn belül átadta a munkaügyi bíróság ítéletét.

A kereset és az ellenkérelem

[7] A felperes 2021. október 15. napján előterjesztett és többször módosított keresetében kérte, a bíróság kötelezze az alperest 35 000 000 Ft sérelemdíj és annak 2020. március 13. napjától a kifizetésig járó a Polgári Törvénykönyvről szóló 2013. évi V. tv. (a továbbiakban: Ptk.) 6:48. § (1) bekezdése szerinti késedelmi kamata, valamint perköltség megfizetésére. Keresete jogalapjaként a Ptk. 2:42. §-át, Ptk. 6:142. §-át, valamint Magyarország Alaptörvénye XXVIII. cikk (7) bekezdését jelölte meg.

[8] Állította, hogy az alperes szándéka ellenére nem fellebbezte meg a munkaügyi bíróság elutasító döntését, az alperes az ítéletről nem tájékoztatta, azt a részére nem adta át. Amikor erről tudomást szerzett, a képviselőt felmonda és személyesen nyújtotta be a fellebbezését, ami azonban ekkor már elkésett. Nem vitatta, hogy az ítélet kihirdetését követően több alkalommal járt az ügyvédi irodában. Állította, kifejezetten kérte, hogy az alperes a fellebbezést nyújtsa be. Az alperes mulasztása az Alaptörvény által deklarált emberi méltóság és jogorvoslatihoz való jog sérelmét eredményezte. A sérelemdíj iránti igényét a Ptk. 2:52. §-ára alapította, hangsúlyozta, annak általa meghatározott mértéke az ügy összes körülményének mérlegelésével alkalmas az őt ért hátrány kompenzálására.

[9] Előadta, az alperes magatartásának jogellenességét a (...) Ügyvédi Kamara Fegyelmi Bizottságának határozata igazolja.

[10] Követelése jogalapját a fegyelmi határozat teremtette meg, annak meghozatalát követően az elévülési időn belül terjesztette elő a keresetlevelet, ezért igénye nem évült el.

[11] Az alperes ellenkérelmében a kereset elutasítását kérte. Elsődleges védekezése szerint a felperes követelése 2021. február 18. napján elévült. Azzal érvelt, hogy a felperes legkésőbb 2015. február 17. napján tudomást szerzett az állított jogsértésről, arról, hogy a jogorvoslati kérelmet a fellebbezési határidő alatt nem nyújtotta be, személyesen előterjesztett fellebbezését pedig a törvényszék 2016. május 6. napján mint elkésettet elutasította. Ehhez képest a keresetlevelet 2021. december 21-én az 5 éves elévülési határidőn túl nyújtotta be.

[12] Ezt meghaladóan vitatta a jogsértés tényét, valamint a követelt sérelemdíj összegét is.

Az elsőfokú bíróság ítélete

[13] Az elsőfokú bíróság ítéletében a keresetet elutasította. Kötelezte a felperest, hogy 15 napon belül fizessen meg az alperesnek 600 000 Ft perköltséget. Megállapította, hogy az 1 500 000 Ft elsőfokú eljárási illetéket az állam, a képviselőt ellátó pártfogó ügyvéd munkadíját pedig a felperes viseli.

[14] Elsődlegesen az alperes elévülési kifogását vizsgálta. Az elévülési idő kezdő időpontját illetően rámutatott, a Ptk. 2:52. § (2) bekezdése alapján alkalmazandó Ptk. 6:532. §-a értelmében a sérelemdíj a nemvagyonosi hátrány bekövetkeztekor válik esedékessé. A felperest ért nemvagyonosi hátrány a munkaügyi bíróság által hozott ítélet jogerőre emelkedésekor, 2016. február 2. napján bekövetkezett. Ezáltal a Ptk. 6:22. § (2) bekezdése szerint az elévülés megkezdődött. Annak, hogy a felperes erről mikor szerzett tudomást, továbbá az elévülési kifogással szemben felhozott egyéb körülményeknek az elévülés nyugvása szempontjából lehetett volna jelentősége, a felperes azonban az elévülés nyugvására nem hivatkozott. Az az álláspontja pedig, hogy a követelése fegyelmi határozat meghozatalakor vált esedékessé, téves. A fegyelmi eljárásnak a felperes sérelemdíj iránti igénye esedékessége időpontja megállapítása szempontjából nincs jelentősége, mert nem az ott született döntés teremtett jogalapot az igénye érvényesítésére, hanem a korábban bekövetkezett sérelem. A fegyelmi ügy a jelen pernek nem volt előkérdése. Eltérő álláspont elfoglalása esetén az eljárás az elévülés nyugvásának megállapítására adhatott volna alapot, ez azonban nem volt vizsgálható a fentiekre figyelemmel.

[15] Az a felperesi érvelés, miszerint a fegyelmi eljárásban keletkezett iratok igazolják, hogy mindent megtett a peren kívül az igény korábbi érvényesítése érdekében, az elévülést megszakító okként való hivatkozásként lenne értékelhető. Ilyen hivatkozása azonban a felperesnek nem volt. Mindemellett a perben alkalmazandó Ptk. 6:25. § (1) bekezdése nem tartalmazza az írásbeli felszólítást mint elévülést megszakító jogi tény. Mindezek alapján megalapozott az az alperesi védekezés, hogy a felperes igényét az elévülési határidő elteltét követően kívánta érvényesíteni. Az elévült követelés a Ptk. 6:23. § (1) bekezdése alapján bírósági úton nem érvényesíthető. Erre tekintettel a kereset érdemi vizsgálatát mellőzte.

A fellebbezés és a fellebbezési ellenkérelem

[16] A felperes fellebbezésében az elsőfokú ítélet keresete szerinti megváltoztatását kérte. A másodfokú bíróságtól a polgári perrendtartásról szóló 2016. évi CXXX. tv. (a továbbiakban: Pp.) 369. § (3) bekezdés c) pontja szerinti felülbírálati jogkör gyakorlását kérte. Változatlan álláspontja szerint a fegyelmi határozat az ügy elbírálása szempontjából jelentőséggel bír, mert annak tartalmából állapítható meg kétséget kizáróan az alperesi mulasztás. Hangsúlyozta, az alperes a fegyelmi határozattal szemben jogorvoslattal nem élt, ezzel a felelősségét és ezáltal a felperesi követelés megalapozottságát is elismerte. E

cselekménye az elévülés megszakítását eredményezte a Ptk. 6:25. § (1) bekezdés a) pontja alapján.

[17] Érvelése szerint a kamarai fegyelmi határozat jogerőre emelkedését követően volt abban a helyzetben, hogy a mulasztást ténylegesen elkövető személy ellen megalapozott tényállás alapján nyújtson be keresetet. Ha ugyanis olyan személy ellen terjeszti elő a keresetet, akinek a felelőssége nem tisztázott, azt kockáztatja, hogy megalapozatlanul perel és viselnie kell annak jogkövetkezményeit.

[18] Miután a keresete jogalapját a fegyelmi határozat teremtette meg, annak jogerőre emelkedésétől az elévülési idő nem telt el. Ezen álláspontja miatt nem hivatkozott az elévülés nyugvására.

[19] Az elsőfokú bíróság álláspontjának elfogadása esetén, nevezetesen, hogy az elévülés kezdete a munkaügyi bírósági döntés jogerőre emelkedése napját követő nap, az elévülés akkor sem következett be, mert a kamarai határozatban foglaltak elismerése az elévülés megszakítását és annak újrakezdését eredményezte. Az elévülés nyugvása emiatt szintén nem kerülhet szóba.

[20] Az alperes fellebbezési ellenkérelmet nem terjesztett elő.

Az ítéltábla döntése és annak indokai

[21] A fellebbezés alaptalan.

[22] A Pp. 370. § (1) bekezdése alapján a másodfokú bíróság felülbírálati jogkörét – a (2) – (4) bekezdésben foglalt eltéréssel – az erre irányuló fellebbezési kérelemre, csatlakozó fellebbezésre, ellenkérelemre, azok korlátai között gyakorolja. Ilyen korlátnak minősülnek a 371. § (1) bekezdés a) – d) pontjában megjelölt tartalmi követelmények körében előadottak. A Pp. 371. § (1) bekezdés b) pontja alapján a fellebbezésnek határozott kérelmet kell tartalmaznia arra nézve, hogy a határozat kifogásolt rendelkezését vagy részét a másodfokú bíróság mennyiben és milyen okból változtassa meg, illetve helyezze hatályon kívül. A kérelemhez kötöttség Pp. 2. § (2) bekezdésében meghatározott alapelve jut kifejezésre a Pp. 370. § (1) bekezdésének idézett rendelkezésében, amelyből kitűnően a másodfokú bíróság a fellebbezési kérelemhez kötve van. Ez alól kivételt a (2) bekezdésben megfogalmazottak jelentenek. E rendelkezés szerint ugyanis a másodfokú bíróság felülbírálati jogkörét erre irányuló fellebbezési kérelem, csatlakozó fellebbezés és fellebbezési ellenkérelem korlátai nélkül hivatalból gyakorolja az ítélet kötelező hatályon kívül helyezésére okot adó esetben.

[23] Az alperes ellenkérelmében a felperes által érvényesíteni kívánt jog érvényesíthetőségét gátló anyagi jogi kifogást terjesztett elő, mert a követelés elévülésére hivatkozott. Az elsőfokú bíróság az elévülési kifogást megalapozottnak találta. Az elévülés joghatása a Ptk. 6:23. § (1) bekezdése alapján az, hogy az alanyi jog elveszíti igényállapotát, azt az elévülési idő eltelte után bírósági eljárásban érvényesíteni nem lehet, vagyis a kereset érdemben nem bírálható el. Az elsőfokú bíróság a fentieknek megfelelően a keresetet érdemben nem vizsgálta, az elévülés kérdéskörén kívül eső tényállást nem állapított meg és nem foglalt állást a felperes követelésének jogalapját és összepszerűségét illetően. Az ennek eldöntéséhez szükséges peradatok nem állnak a másodfokú bíróság rendelkezésére figyelemmel arra is, hogy a Pp. 363. § (2) bekezdése értelmében a bíróságot határozatának meghozatalában a fegyelmi határozat, illetve az abban megállapított tényállás nem köti. Mindezen túl pedig, ha a másodfokú bíróság foglalna állást e kérdésben, az elsőfokú bíróság szerepébe kerülne és a feleket egyidejűleg megfosztaná a rendes perorvoslat lehetőségétől. Erre tekintettel az ítéltábla nem látta lehetőségét a Pp. 363. § (3) bekezdés e) pontja alkalmazásának.

[24] Ezért az elsőfokú ítélet Pp. 381. §-a alapján történő hatályon kívül helyezése lenne indokolt. A felperes azonban az ítélet hatályon kívül helyezésére irányuló kérelmet nem terjesztett elő. Mindezekre figyelemmel a felperes elévüléssel kapcsolatos álláspontjának megalapozottsága sem eredményezhetné az elsőfokú ítélet keresete szerinti megváltoztatását. Erre tekintettel a fellebbezésben előadottak érdemi vizsgálata szükségtelen.

[25] Ezért csupán megjegyzi az ítéltábla, egyetért az elsőfokú bíróság jogi álláspontjával és annak kifejtett indokaival is. A fellebbezésben foglaltak kapcsán az alábbiakra utal.

[26] A felperes keresetében az abból eredő nemvagyonai sérelemért kíván sérelemdíj iránti igényt érvényesíteni, amely azzal következett be, hogy az alperes perorvoslati jogának gyakorlásától megfosztotta. Erre tekintettel helytállóan állapította meg az elsőfokú bíróság, hogy a Ptk. 2:52. § (2) bekezdése alapján alkalmazandó Ptk. 6:532. §-a alapján a sérelemdíj iránti igénye a munkaügyi bíróság ítélete jogerőre emelkedésének a napján esedékessé vált. Ezért a Ptk. 6:22. § (2) bekezdése alapján ez az időpont az elévülési idő kezdete.

[27] Az igényérvényesítést gátló elévülésre alapított védekezéssel szemben érvényesíthető anyagi jogi védekezés az elévülés nyugvására és az elévülés megszakítására való hivatkozás [Pp. 7. § (1) bekezdés].

[28] Helytállóan állapította meg az elsőfokú bíróság azt is, miszerint a felperesnek az az előadása, hogy a fegyelmi eljárás teremtette meg követelése érvényesíthetőségének a jogalapját, és a fegyelmi határozat jogerőre emelkedését követően került abba a helyzetbe, hogy az alperessel szemben igényt érvényesíthessen a Ptk. 6:24. § (1) bekezdésében szabályozott az elévülés nyugvása körében vizsgálandó körülmény.

[29] A Pp. 342. § (3) bekezdése a bíróság jogállításhoz való kötöttségét rögzíti amikor kimondja, a törvény eltérő rendelkezése hiányában az érdemi döntés nem terjedhet ki olyan jogra, amelyet a fél a perben nem állított. A felperes az elévülés nyugvására nem hivatkozott, így helytálló az elsőfokú bíróságnak az az álláspontja, hogy e körben tett előadás nem volt vizsgálható.

[30] Az elévülés megszakítása körében tett előadás pedig olyan új jogállítás, amelynek a másodfokú eljárásban a Pp. 373. §-ában foglaltakra figyelemmel nincs helye. Mindemellett az a tény, hogy az alperes a fegyelmi határozatot tudomásul vette, az ellen jogorvoslati joggal nem élt, nem azonosítható az elévülés megszakítását eredményező tartozásnak kötelezett részéről történő elismerésével. Ezért ahhoz nem fűződhet a Ptk. 6:25. § (2) bekezdése szerinti joghatás.

[31] A kifejtettekre tekintettel az ítéltábla az elsőfokú bíróság ítéletét a Pp. 383. § (2) bekezdése alapján helybenhagyta.

[32] Az alperes a másodfokú eljárásban perköltséget nem számított fel, ezért arról az ítéltáblának rendelkeznie nem kellett [Pp. 83. § (1) bekezdés, Pp. 81. §].

[33] A felperes személyes költségmentesség kedvezményében részesült, ezért a feljegyzett fellebbezési eljárási illeték az állam terhén marad [Pp. 102. § (1) bekezdés, (6) bekezdés].

[34] Az ítéltábla a Pp. 101. § (3) bekezdése alapján csupán megállapította, hogy a pártfogó ügyvédi díj viselésére az eredménytelenül fellebbező felperes köteles.

[35] Az ítéltábla a fellebbezést a Pp. 376. § (1) bekezdése alapján tárgyaláson kívül bírálta el.

Dr. Béri András sk.
a tanács elnöke

Zanóczné dr. Ocskó Erzsébet sk.
előadó bíró

Dr. Lengyel Nóra sk.
táblabíró